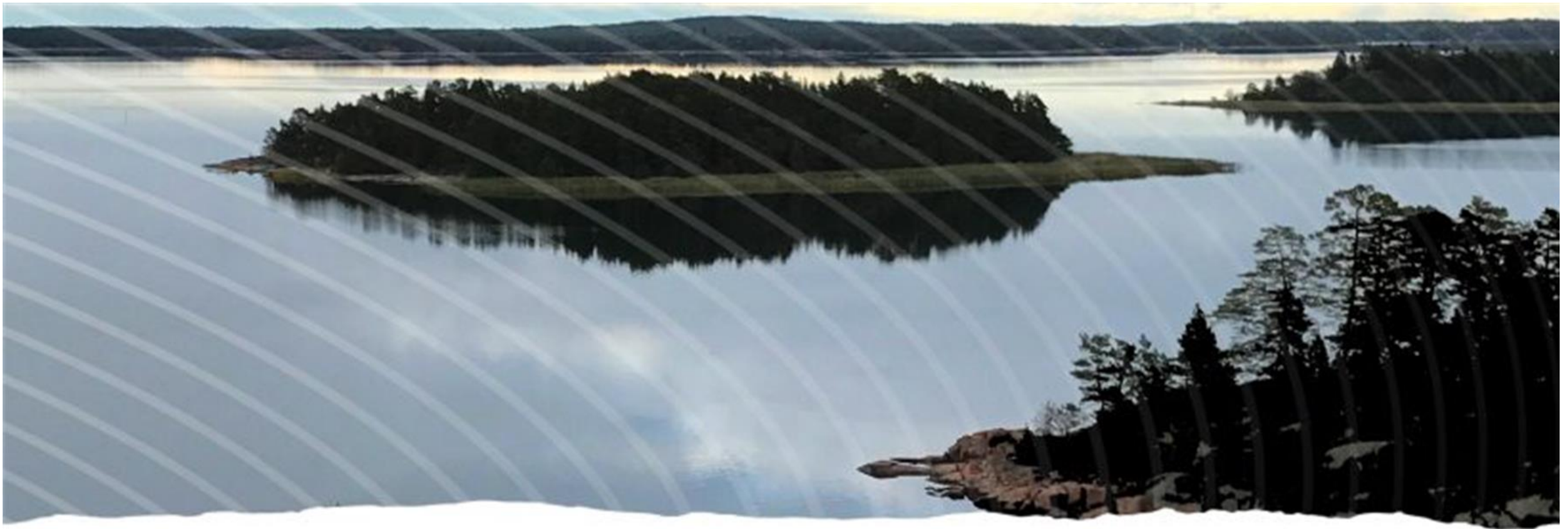

MERIALUESUUNNITTELU

Merialuesuunnittelun ajankohtaiset Selkämerellä

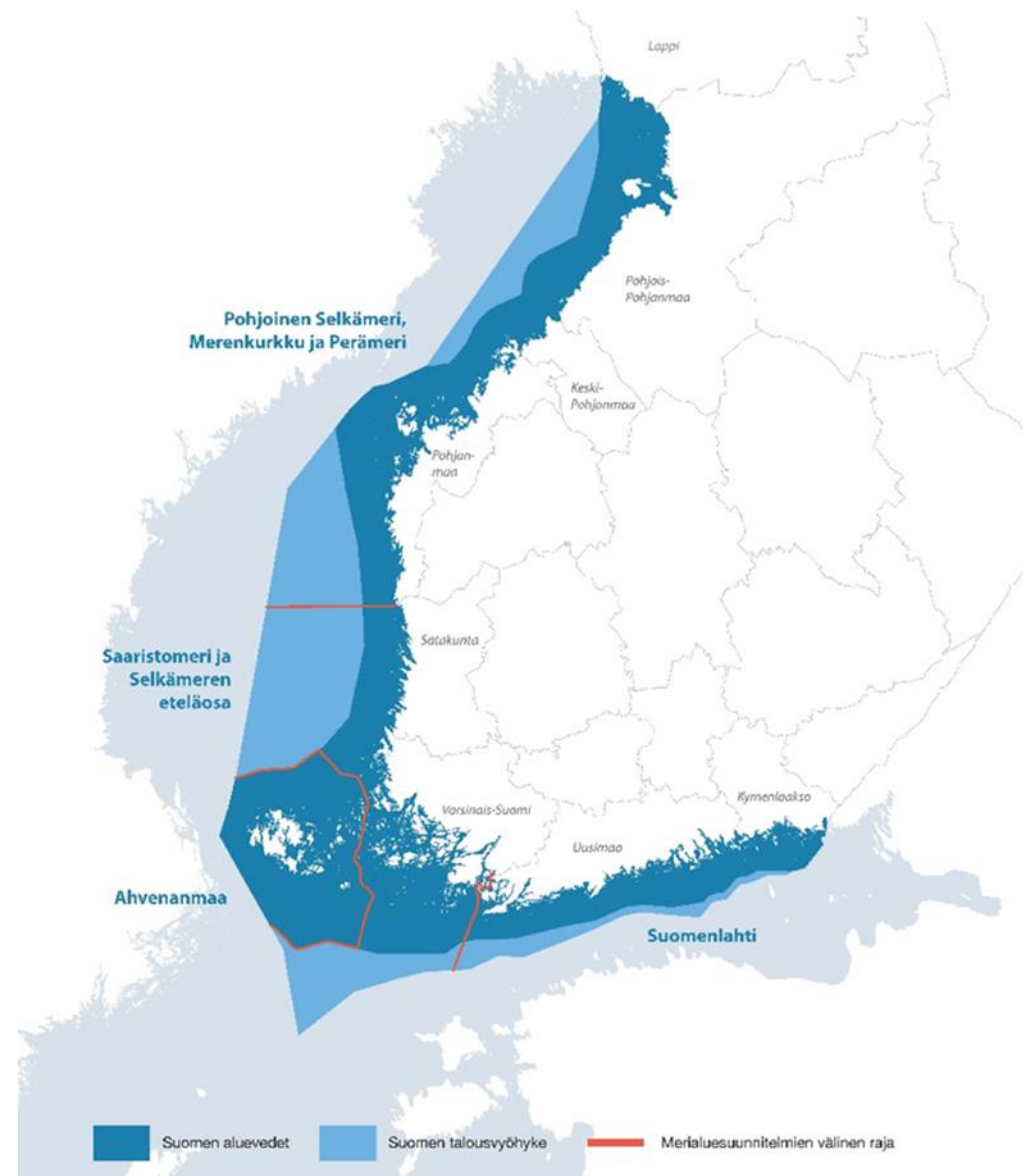
Satavesi 20 vuotta 8.12.2022

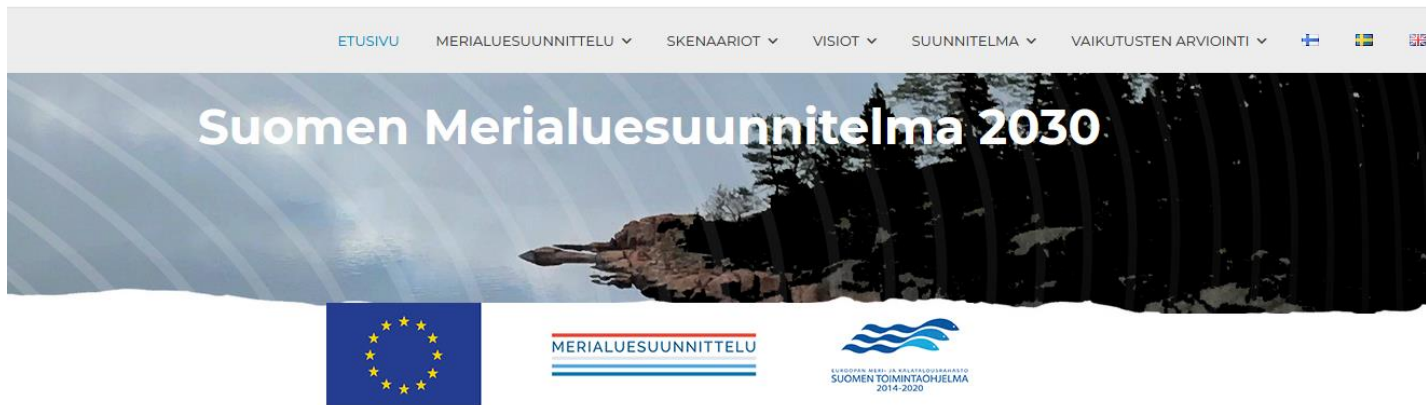
Mari Pohja-Mykrä
Merialuesuunnitteluyhteistyön
koordinaattori

ESITYKSEN SISÄLTÖ

- Merialuesuunnitelma on hyväksytty 12/2020 ja voimassa
 - Miltä suunnitelma näyttää?
- Merialuesuunnittelun suhde kaavoitukseen, sekä vesien- ja merenhoitoon
 - Välilliset vaikutuspolut näkyväksi
- Merellinen tilanne- ja kehityskuva on muuttunut äkisti
 - Miltä se tarkoittaa merialuesuunnittelulle?
- Ajankohtaistarkastus merialuesuunnitteluyhteistyöhön Selkämerellä
 - Kestävän ruoantuotannon tukeminen
 - Kestävän energiantuotannon tukeminen
- Merialuesuunnittelun seuraavat askeleet
 - Hyvinvoiva luonto – hyvinvoiva ihminen

Tällä sivustolla esitellään **Suomen Merialuesuunnitelma 2030** ja siihen liittyvä tausta- ja selvitysaineisto. Merialuesuunnitelma koostuu viidestä eri osasta, joihin voit tutustua alla olevien linkkien kautta.

MERIALUE-SUUNNITTELU

Suunnittelun lähtökohdat, ekosysteemilähestymistapa ja prosessikuvaus.

SKENAARIOT

Merialueiden mahdollisia ja vaihtoehtoisia tulevaisuuskuvia vuoteen 2050

VISIOT

Merialueiden kestävä käytön visio 2050 ja toimialakohtaiset tiekartat 2030

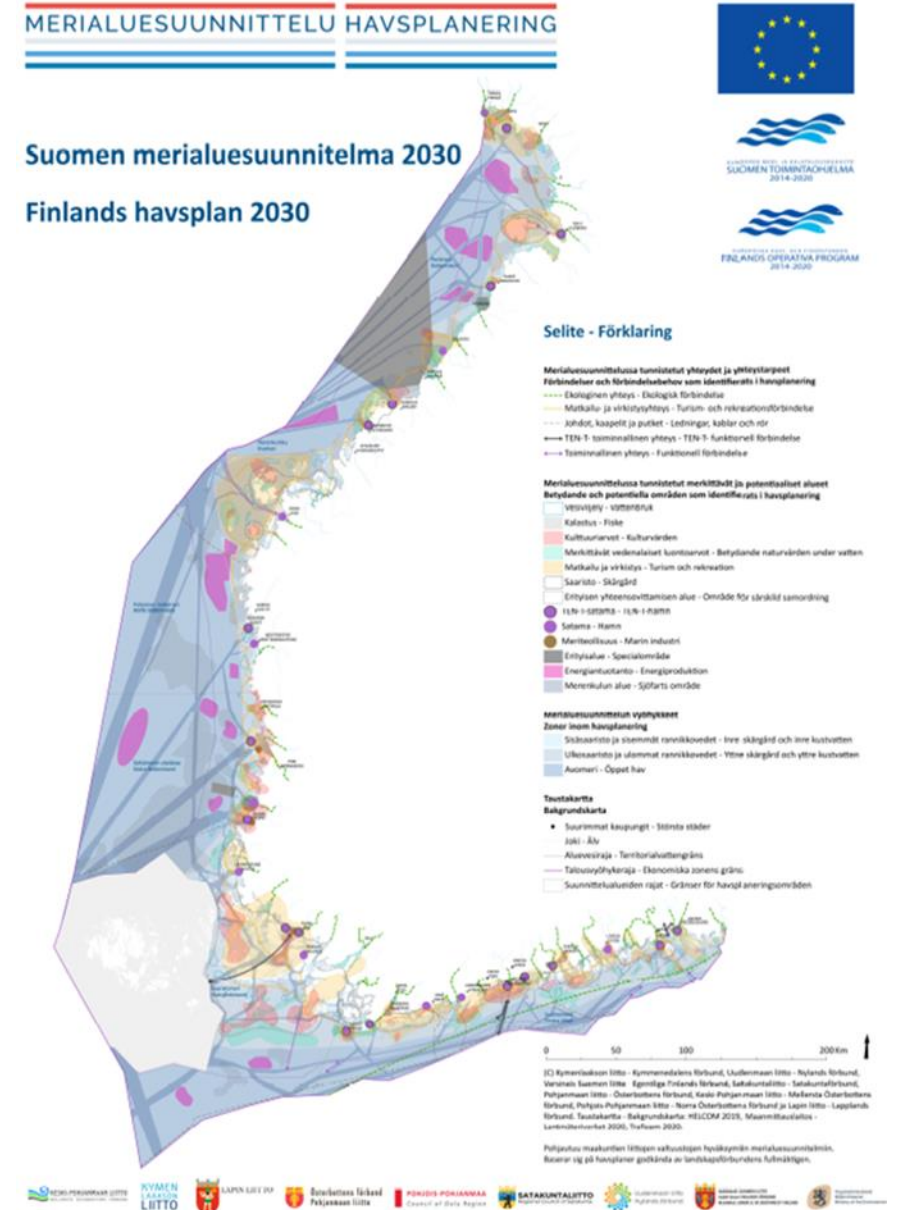
SUUNNITELMA

Merialuesuunnitelma Suomen kolmelle suunnittelualueelle

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Merialuesuunnitelman välillisten vaikutusten arviointi

SUOMEN MERIALUESUUNNITELMA 2030 – SAARISTOMEREN JA SELKÄMEREN ETELÄOSAN

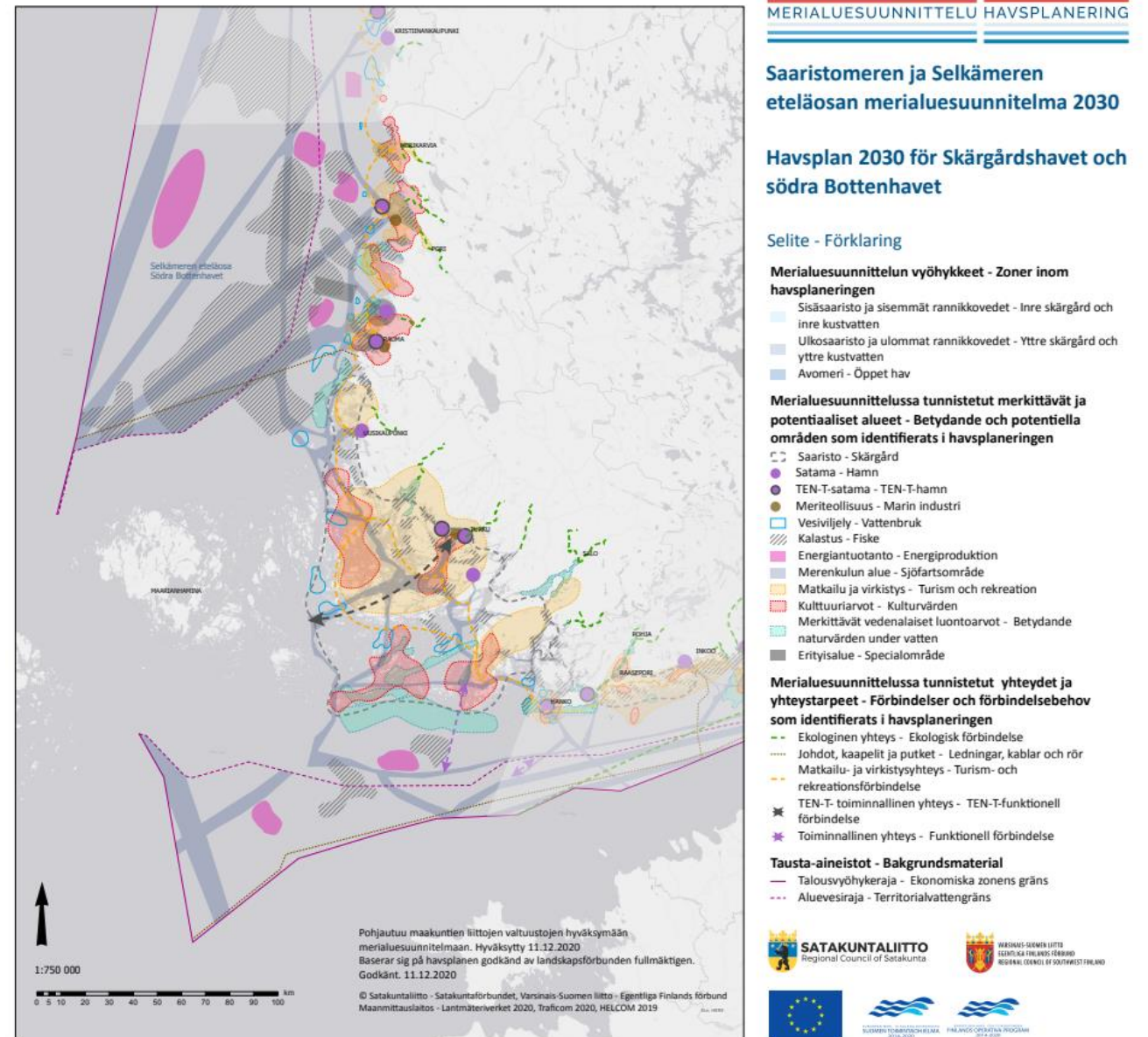
MERIALUESUUNNITELMA 2030

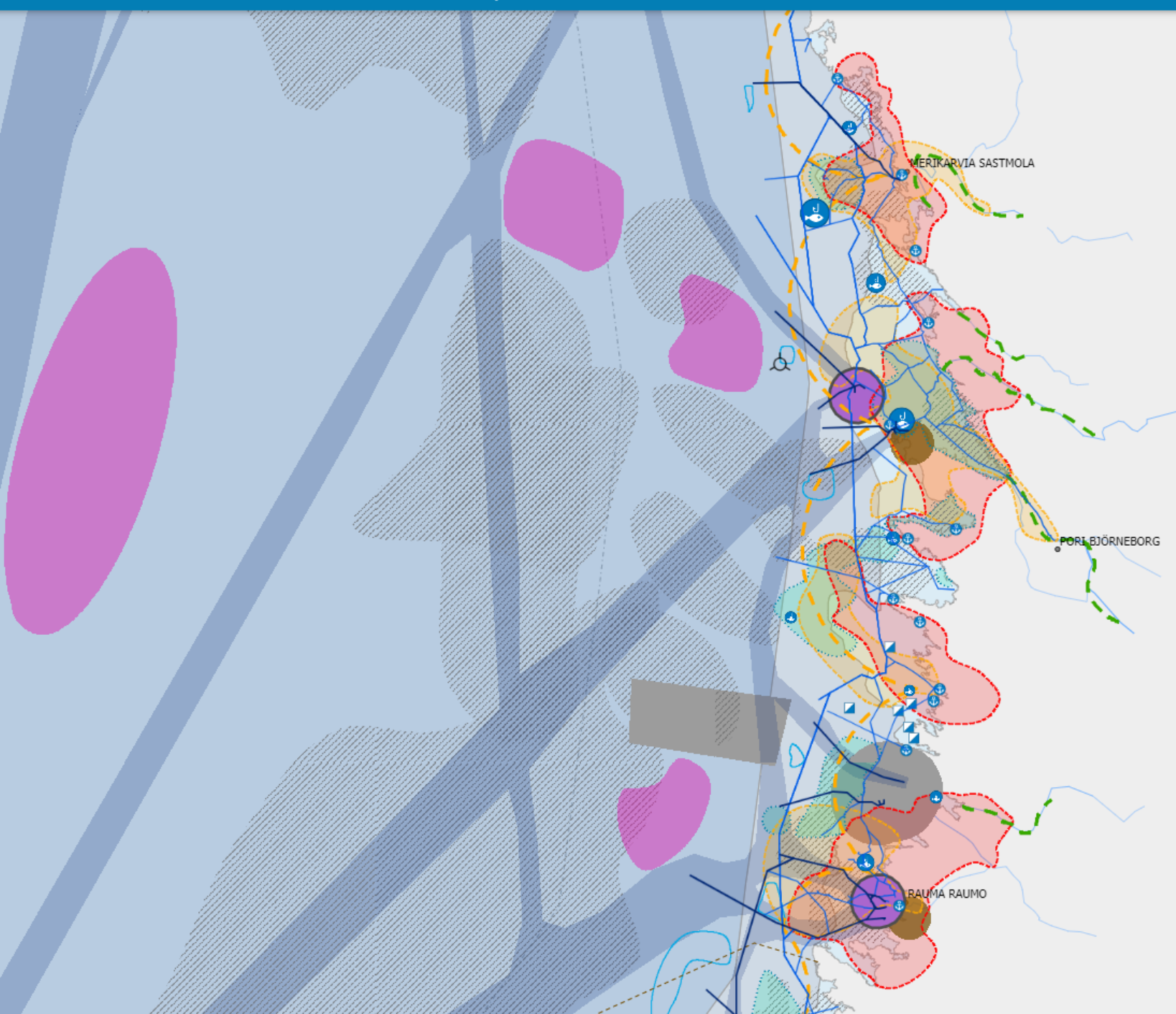
Merialuesuunnitelma on valmisteltu kolmessa osassa. Suunnitteluratkaisut on tehty **rannikon maakuntien liitoissa yhteistyössä** koko merialueen kattavasti ja laajassa yhteistyössä sidosryhmien kanssa, ottaen huomioon alueelliset ominaispiirteet.

Merialuesuunnitelmassa **tunnistetaan tasapuolisesti** meriympäristön ja merellisten toimijoiden hyvinvoinnin tarpeita ottamatta kantaa niiden tärkeysjärjestykseen. Tarkasteltavilla toimialoilla on erilaisia yhteiskunnallisia ja yhteisöllisiä arvoja, joita suunnitelmalla vaalitaan.

Suunnitelma tunnistaa merkittäviä ja potentiaalisia alueita ja yhteyksiä.

Kartallisen suunnitelman kiinteä osa on **merkintäkorttikirjasto**, jossa kuvataan karttamerkintöjen yleinen selite, merkinnän kuvaus, suunnitteluperiaatteet, suunnittelualueiden ominaispiirteet ja painopisteet, maan ja meren vuorovaikutus sekä lähtökohdat ja selvitykset.

Tausta-aineistot

Karttatason

☐ Kuntarajat☐ Korostetut merialuesuunnittelun vyöhykkeet☒ Kauppamerenkulun 1. ja 2. luokan väylät☒ Matalaväylät (luokkien 3-6 väylät)☒ Kalasatamat☒ Kalankasvatustilat☒ Rysäpisteet

Kohteiden lukumäärä

 > 47 35 25 12 1☐ Puolustusvoimien suojat alueet☐ Puolustusvoimien rajoitusalue (R-alue)☐ Puolustusvoimien vaara-alue (D-alue)☒ Merituulivoimahankkeet☐ Maakuntakaavojen tuulivoiman kohde-merkinnät☐ Maakuntakaavojen tuulivoimailojen alueet merellä☐ Majakat☐ Hylät☐ Muinaisjäännekohteet☐ UNESCO:n maailmanperintökohteet☐ Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)☐ Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (merelliset)☐ Ekologisesti merkittävät vedenalaiset

Selite

Merialuesuunnittelussa tunnistetut yhteydet ja yhteystarpeet

 Ekologinen yhteys Matkailu- ja virkistysyhteys Johdot, kaapelit ja putket TEN-T: toiminnallinen yhteys Toiminnallinen yhteys

Merialuesuunnittelussa tunnistetut merkittävät ja potentiaaliset alueet

 Vesiviljely Kalastus Kulttuuriarvot Merkittävät vedenalaiset luontoarvot Matkailu ja virkistys Saaristo Erityisen yhteensovittamisen alue TEN-T-satama Satama Erityisalue Merenkulun alue Energiantuotanto Meriteollisuus

Merialuesuunnittelualueiden rajat

 Suunnittelualueiden rajat

Merialuesuunnittelun vyöhykkeet

 Sisäsaaristo ja sisemmät rannikkovedet Ulkosaaristo ja ulommat rannikkovedet Avomeri

Suurimmat kaupungit (Taustakartta)

Joet (Taustakartta)

 5-20 m leveä virtavesi 20-50 m leveä virtavesi

Merialuesuunnitelma on yhdessä sidosryhmien kanssa muodostettu **strateginen näkemys merialueen kestävästä käytöstä ja meriympäristön hyvän tilan tukemisesta.**

Suunnitelma on strateginen kehittämisasiakirja, jossa tunnistetaan yleispiirteisesti **alueiden monikäyttömahdollisuuksia** ja tuetaan **merellisten toimintojen yhteensovittamista.**

Suunnitelmalla on **välillisiä ohjausvaikutuksia**; aluesuunnittelun työkaluna se tukee maakuntakaavoitusta ja aluekehitystä tuottamalla tietoa merellisten toimialojen ja meriympäristön mahdollisuuksista ja reunaehdoista. Suunnitelma ei kuitenkaan ole oikeusvaikutteinen eikä kuulu alueidenkäytön suunnittelujärjestelmään tai kaavahierarkiaan.

Suunnitelman **vaikuttavuus syntyy suunnitteluprosessin myötä**, eli sidosryhmien yhteisymmärryksen, sekä suunnitelmaan sitoutumisen ja sitä kohtaan koetun omistajuuden kautta.

Merialuesuunnitelman **vaikuttavuus syntyy myös kytköksestä** kansallisiin, alueellisiin ja sektorikohtaisiin politiikkalinjauksiin sekä strategioihin, sekä maakuntaohjelmien ja niiden toteuttamisen, maakuntakaavoituksen, aluekehityshankkeiden sekä **luonnonvarasuunnitelmien** ja merialueen muiden hoito- ja käyttösuunnitelmien tavoitteiden tukemisesta.

Suunnitelmat katsovat tulevaisuuteen ja **kuvaavat vuoden 2030 tavoitetilaa.**

MERIALUESUUNNITELMA

aluevedet ja talousvyöhyke, maakunnan liitot laativat

Strateginen

MAAKUNTAKAAVA - käsittää aluevedet, maakunnan liitot laativat

Oikeus-
vaikutteinen

YLEISKAAVA - käsittää aluevedet, kunnat laativat

Oikeus-
vaikutteinen

Merialuesuunnitelma

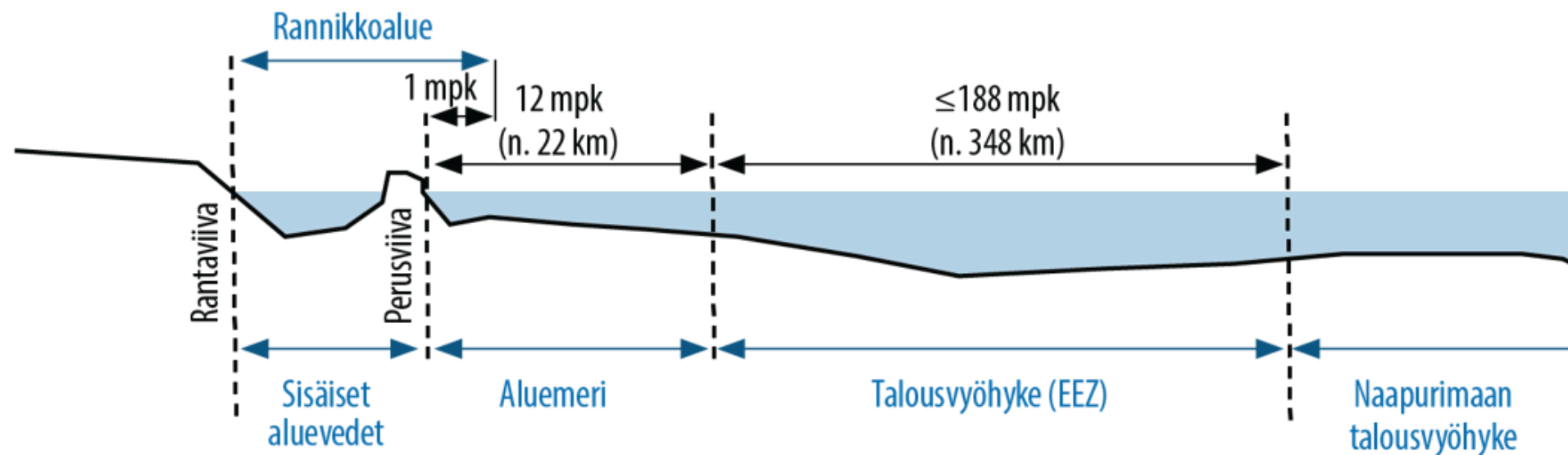
Merenhoitosuunnitelma

Vesienhoitosuunnitelma

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja kaavat

MERIALUESUUNNITTELUN SUHDE MEREN- JA VESIENHOITOO

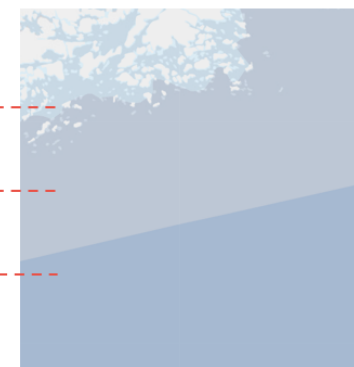
MSP on keskeinen työkalu EU:n yhdenmety meripolitiikan sinisen kasvun ohjaamisessa ekologisesti kestävälle pohjalle.

- Merialuesuunnittelussa huomioidaan Suomen kansallisen merenhoitosuunnitelman ympäristötavoitteet.
- Merialuesuunnittelun suunnitteluratkaisuilla edistetään kestävää meriympäristön käyttöä ja meriympäristön hyvän tilan saavuttamista.
- Ekosysteemilähestymistapaa sovellettaessa merialuesuunnittelun lähtökohtana pidetään meriympäristön tilaan liittyviä tavoitteita.
- Merialueiden erityispiirteet otetaan suunnittelussa huomioon.
- Ympäristötavoitteiden saavuttamista tuetaan kaikilla suunnittelutasoilla.

**Sisäsaaristo ja sisemmät
rannikkovedet**

Ulkosaaristo ja ulommat
rannikkovedet

Avomeri

Kaikkia vyöhykkeitä suunnitellaan huomioiden mm. meriympäristön hyvän tilan turvaaminen ja edistäminen, meriympäristön erityispiirteet, sekä maan ja meren vuorovaikutus.

Vyöhykejaon lähtökohtana on koko Suomen rannikon kattava rannikkovesien pintavesityypittely. Aineistoa on yksinkertaistettu merialuesuunnittelun tarpeisiin sopivaksi. Yksinkertaistetussa vyöhykejaossa on yhdistetty sisä- ja välisaaristo sekä sisemmät rannikkovedet.

Kolme vaihtoehtoista tulevaisuudenkuvaa Itämerellä

Tanssia suuryritysten kanssa

- **EU on liikkunut markkinaliberaaliin suuntaan ja sääntelyä puretaan.** Yritysten ja kaupunkien intressit ohjaavat kehitystä valtiovaltaa enemmän.
- Merialueita hyödynnetään ruuantuotannon lisäksi erityisesti korkean lisäarvon tuotteiden raaka-aineiksi yritysten tarpeisiin.
- Ympäristöpolitiikka on tehotonta eikä fossiilisista polttoaineista päästä eroon toivotulla tavalla. **Merituulivoimaa rakennetaan globaalien suuryritysten toimesta erittäin laajoina kokonaisuuksina melko sääntelemättömästi.**
- Autonomiset alukset yleistyvät Itämerellä. Helsinki-Tallinna tunneli rakennetaan kiinalaisten investointien turvin, mikä vaikuttaa erityisesti matkustajaliikenteeseen. **Merilogistiikan määrä kasvaa, myös Jäämerellä (Koillisväylä).**
- Väestö keskittyy Itämeren suuriin kaupunkeihin. Ilmastopakolaisuus kasvattaa Itämeren matkustajavirtoja.
- **Itämeri on taantunut ongelmapotilaaksi meren rehevöitymisen ja hapettomuusongelman pahentuessa kaikilla merialueilla.** Avainlajien- ja yhteisöjen elinolot ovat uhattuina.
- Vesiviljely lisääntyy sen mukaan kun se on kannattavaa ja tuotanto keskittyy entistä suurempiin yksikköihin.
- Matkailijoiden mielenkiinto kohdistuu Itämeren suuriin kaupunkeihin ja kulttuuriperintöön. Meriympäristön huono tila vähentää luonto- ja kulttuurimatkailua saaristossa.

Itämeri **energian ja kaivannaisten** lähteenä

Kannattavasti ympäristön ehdoilla

- **Huoli ympäristön tilasta lisääntyy ja ilmastokysymykset nousevat politiikan keskiöön.** Kuluttajat ovat ympäristötietoisia ja valinnat ohjaavat myös yrityksiä tarjoamaan kestäviä ratkaisuja.
- **Uusiutuvia energiamuotoja edistetään vahvasti ja valtio tukee merituulivoiman verkkoliityntää. Tuotanto on kannattavaa myös kauempana merellä.**
- Liikenteen sähköistymiskehitys ulottuu myös vesille.
- Pienkuljetusten määrä lisääntyy, mikä siirtää kuormitusta mereltä ilmaan ja parantaa myös saariston saavutettavuutta ja palveluja. Lähiliikenne ja -logistiikka korostuvat.
- Ihmiset hakeutuvat entistä enemmän puhtaan luonnon äärelle. **Uudet asumisen trendit sekä muuttunut työelämä lisäävät saariston suosiota myös asuinpaikkana.**
- Ilmastonmuutoksen haitallinen vaikutus Itämeren sää-oloihin jää odotettua maltillisemmaksi.
- Luonnon kalakannat elinvoimaistuvat ja ammatti- ja vapaa-ajankalastus lisääntyy ympäristön sallimissa rajoissa.
- **Tiukka ympäristösääntely rajoittaa laajan mittakaavan vesiviljelyn lisääntymistä merellä** ja suljetun vesikierron kalankasvatus yleistyy, erityisesti maalla.
- Rauhallinen ja puhdas ympäristö sekä lisääntynyt palvelutarjonta houkuttelevat Itämerelle uusia turisteja lähimaista. Suurin osa matkailusta sijoittuu Saaristomerelle ja saaristo- ja luontokohteisiin.

Itämeri **virikistyksen ja elämyksien** keitaana

Rajoitusten ja jännitteiden Itämeri

- Maailman suurvaltojen välinen valtataistelu on yltynyt kauppasodaksi ja **länsimaiden ja Venäjän väliset jännitteet kiristyvät Itämerellä. Epävakaa turvallisuustilanne vähentää investointeja.**
- **EU-maiden välinen yhteistyö lisääntyy ja unioni tiukentaa ohjaustaan erityisesti ympäristö- ja energiapolitiikan osalta.**
- **Energiaomavaraisuus Euroopan tasolla korostuu ja EU:lle muodostetaan yhteinen energiaunioni. Uusiutuvaa energiaa, kuten merituulivoimaa tuetaan** ja voimaloita rakennetaan siirtokaapeleiden varrelle.
- Logististen reittien strateginen merkitys korostuu ja länsirannikon satamat vahvistuvat. **Matkustajaliikenne erityisesti etelässä vähenee huomattavasti.**
- EU:n sisäinen liikkuvuus kasvaa ja Suomessa suurimmat rannikkokaupungit säilyttävät elinvoimansa. Saariston infrastruktuuri heikentyy.
- Sääoloissa on havaittavissa ilmastomuutoksen merkkejä, mutta Itämeri on edelleen suotuisa ympäristö monen elinkeinon harjoittamiseen.
- **Ympäristöyhteistyö Venäjän kanssa on hankalaa**, mikä vaikuttaa negatiivisesti meriympäristön tilaan.
- **Pyrkimykset omavaraisuuteen proteiinin tuotannossa lisäävät vesiviljelyä** ja tuotanto moninkertaistuu, keskittyen erityisesti Perämerelle ja Saaristomerelle.
- Matkailu on hankaloitunut ja lähivirkistys korostuu. Matkailupotentiaali suuntautuu Perämerelle.

Itämeri **vilja-aittana ja strategisena pelikenttänä**

TAKAISIN SKENAARIOIHIN - SUUNNITTELUSSA KATSE ON TULEVAISUUDESSA

- Tilannekuvan päivitystä
- Varautumista tulevaan

SKENAARIO 3: RAJOITUSTEN JA JÄNNITTEIDEN ITÄMERI merkkejä skenaarion toteutumisesta

Signaalit

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on heikentänyt koko Euroopan turvallisuustilannetta. Geopoliittiset jakolinjat ovat korostuneet, kun Kiina on asettunut osin tukemaan Venäjää, ja USA Ukrainaa.

Suomi ja Ruotsi ovat aloittaneet Nato-neuvottelut vakiinnuttaakseen asemansa osana globaalia Länttä. **Nato on tuonut Itämeren alueelle aluksiaan neuvottelujen ajaksi ja Venäjä on ilmoittanut lisäävänsä sotavoimiaan alueella.**

EU-maat ovat alkaneet ripeässä tahdissa hakemaan omavaraisuutta venäläisestä tuontifossiilienergiasta, ja keskusteluissa on painottunut ripeä sähköistämisen. Muutoksen nopean tahdin johdosta kivihiilen ja turpeen kaltaisten energialähteiden käyttöä on väläytelty siirtymässä.

EU:n vihreän energian sääntely on edennyt ja vihreään siirtymään on myönnetty huomattava Green Deal -elvytyspaketti.

EU:n rintama on pysynyt enimmäkseen yhtenäisenä Ukrainan tukemisessa Venäjää vastaan (pl. Unkari).

Matkailu on vähentynyt Ukrainan ja Venäjän sodan seurauksena Baltian maissa ja Suomessa mm. Pietarin jäätyä pois kansainvälisten risteilijöiden reitiltä.

Useiden Itämeren tilan kohentamiseen tähtäävien yhteistyöelinten toiminta (esim. HELCOM) on ollut jäissä helmikuusta lähtien Venäjän toimista johtuen.

Mahdolliset kehityskulut

Ukrainan sodan pitkittyminen ja Venäjän aseman säilyminen heikentää EU:n energiaturvallisuutta ja **korostaa vihreän siirtymän ja sähköistämisen tarvetta EU-sääntelyn keinoin, korostaen mm. merituulivoiman roolia.** Vaikeutuva taloudellinen tilanne ajaa EU:ta erilleen rampauttaen päätöksentekoa.

Blokkiutumisen syntyessä Kiinan Yhdysvaltojen kumppanina toimivalle EU:lle osoittamat pakotteet (mm. maametallit) hidastavat sähköistämistä tukien esim. turpeen, LNG:n ja kivihiilen asemaa huoltovarmuuslähtökohdista.

Suomen ja Ruotsin Nato-neuvottelujen ja jäsenyyden myötä Naton ja Venäjän alukset yleistyvät alueella. Hybridivaikuttaminen lisääntyy, konfliktin uhka ja valvonnan & rajoitusten tarve kasvaa. Miinoittaminen kuljetusten estämiseksi riski.

Blokkiutuminen ja pakotteet pitävät matkailun Kiinasta ja Venäjältä olemattomana. Ala ei toivu pandemian tuomasta iskusta, kun **matkailuun käytettävissä oleva raha vähentyy mm. energian hinnan pysyessä korkealla.**

Paikalliset ympäristöasiat eivät innosta kriisien keskellä ja yksilöt palaavat "perusasioiden" (työ, toimeentulo, terveys, ihmissuhteet) ääreen. Tilanne ei tue merkittäviä yksilölähtöisiä liikkeitä liittyen ilmastoon tai Itämeren tilaan.

Ukrainan sodan kirittävä **ruokakriisi korostaa tarvetta Itämeren kalatalouden (mm. kasvatusta) kehittämiseksi.** Yhteistyö Itämeren ravinneongelmien hoitamiseksi takkuaa. **EU:n omavaraisuuteen pyrkiminen sivuuttaa luontoarvot** ruokakriisien uhatessa, maatalouteen yhdistyvät ravinnevirrat voivat lisääntyä.

Venäjä voi käyttää lämpöä pakenevia pakolaisia hybridivaikuttamiseen, jolloin tilanne peilautuu myös Suomen sisäiseen turvallisuuteen jakaen väestöä.

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

MERIALUESUUNNITTELU – SOPEUTUVAA SUUNNITTELUA

- ✓ *Suomen merialuesuunnitelma 2030* on hyväksytty 12/2020
- ✓ Laki velvoittaa päivittämään suunnitelman vähintään 10 vuoden välein. Alustavana tavoitteena on ollut synkronoida päivitystyö vesien- ja merenhoidon aikatauluun.
- ✓ **European Green Deal 12/2019**, implementointi käynnissä. Kansallisten strategioiden päivitys, mm. Suomen yhdenmety energia- ja ilmastosuunnitelma.
- ✓ Merialuesuunnitelmasta on tulossa EU:ssa keskeinen työkalu, jolla merellisten toimintojen painetta ohjataan kestävästi.
- ✓ Kansainvälinen ja kansallinen huoltovarmuuden ja turvallisuuden tilannekuva on muuttunut äkisti.
- ✓ MSP 2.0 on alkanut 1/2022
 - Milloin päättyy?
 - Mikä on lopputulos?
- Ruotsi päivittää 12/2024, energia edellä
- Ahvenanmaa päivittää 12/2024, energia edellä

MSP nyt:

- ✓ Implementointi on käynnissä
- ✓ Monitorointi ja evaluointi vuonna 2023 yhteistyössä sidosryhmien kanssa
 - Haasteena samanaikainen merialuesuunnitelman päivitystyö
- ✓ Suunnittelutyön kehittäminen
 - Kohti operatiivisuutta
 - Ekosysteemilähestymistavan vahvistaminen
 - Yhteistoiminnallisuuden vahvistaminen
 - Datan harmonisointi ja koherenssi EU-maiden kesken

MSP 2.0 – EUROPEAN GREEN DEAL

oikeudenmukainen, osallistava ja kaikki ihmiset ja alueet huomioon ottava vihreä siirtymä

Yhteistoiminnallinen sidosryhmäyhteistyö

ENERGIA

Euroopan laajuinen tahtotilan määrittäminen ja MSP yhteistyö suunnittelu- ja muulla viranomaistasolla.

Uusiutuvan energiantuotannon lisäämistavoitteet ja tilatarpeet.

Merituulivoima, vihreä vety, vihreä ammoniakki

Varastointi, kaapelointi, siirtoyhteydet

Talousvyöhykkeen käytön hallinta

Kumulatiiviset vaikutukset vs. paineiden hallinta

Rajat-ylittävä yhteistyö, TEN-E -verkosto

MSP:ssä suuri panostus energiakokonaisuuteen vuoden 2023 aikana. Suunnitelman päivitystarpeet pohdinnassa samanaikaisesti.

RUOKA

Kansalliset kasvutavoitteet kalankasvatukselle ja kalastukselle.

Ravinnekompensoitiot – merilevä ja simpukat.

Merellisen ruoantuotannon monikäyttöalueet, MariParkit.

Alueelliset sosio-ekonomiset selvitykset.

Aluetaloudelliset selvitykset.

➤ Kv MSP-hankkeet

- *eMSP NBSR* ajalla 9/2021 – 2/2024
- *MSP-GREEN* ajalla 11/2023 – 10/2025

LUONTO

MSP – MSFD - WFD -yhteistyön kehittäminen

EU:n biodiversiteettistrategian '30 by 30' suojelutavoite koskettaa myös merialuetta. Nyt aluevesistä on suojelun piirissä 20,7 %.

Ekosysteemien ennallistamistoimet, mikä on MSP:n rooli?

Ekologisten yhteyksien, kuten vaelluskalakokonaisuuden huomioiminen, kv-ulottuvuuden vahvistaminen.

Ilmastonmuutoksen huomioiminen: Bright Spottien, Hot spottien ja Refugia-alueiden tunnistaminen

MERIALUESUUNNITELMAN IMPLEMENTOINTI

Keskeiset strategiset suunnitelmat MSP:n toteutukselle

✓ Rannikkostrategian päivitys 1/2023

- Perinteisestä strategiaperistä kohti aktiivisempaa strategista toimintamallia, joka perustuu toimijoiden keskinäiseen vuorovaikutukseen.
- Tarkastelun keskiössä on maa-meripinta, maan ja meren vuorovaikutus.

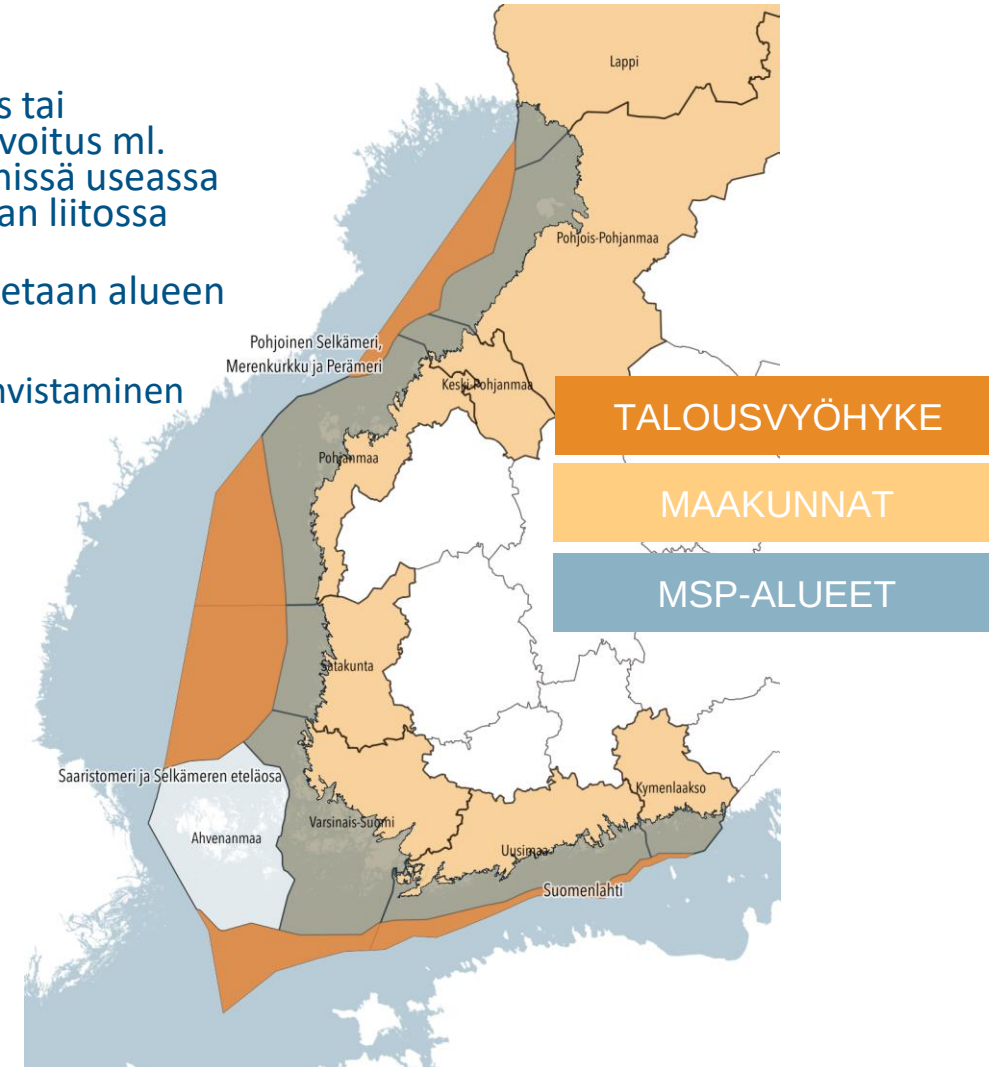
✓ MH:n merialueiden luonnonvarasuunnitelma 12/2023

- vuosille 2024-2028

Kaavoitus ja aluekehitys

- ✓ Maakuntakaavoitus tai vaihemaakuntakaavoitus ml. aluevedet on käynnissä useassa rannikon maakunnan liitossa
- ✓ Aluekehityksellä tuetaan alueen vahvuuksia
 - Yhteistyön vahvistaminen
 - Rahoitus

SELKÄMERI - KESTÄVÄ MERELLINEN RUOANTUOTANTO

Merialuesuunnitelman vaikutukset toimialojen elinvoimaisuuteen

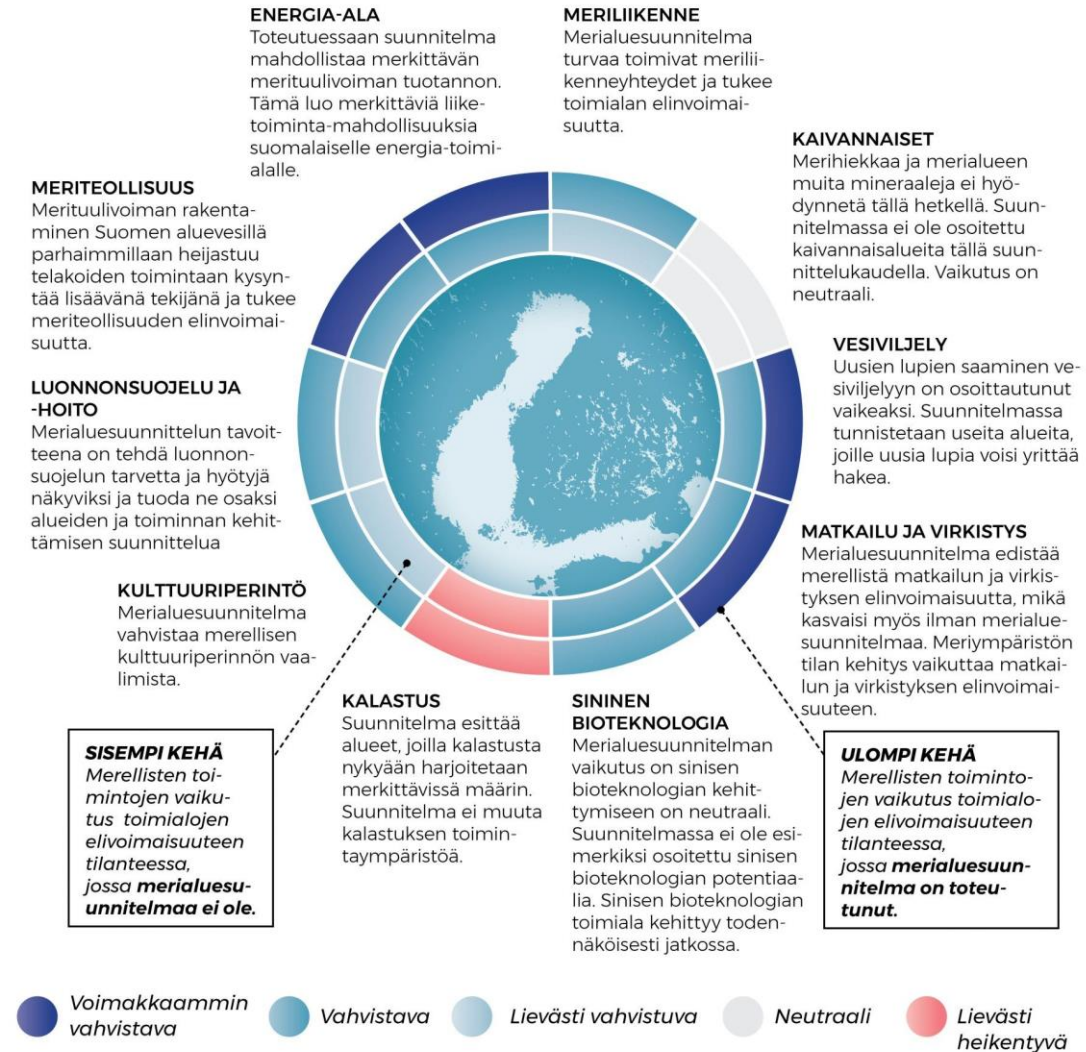
YHTEISTYÖ KALATALOUDEN TOIMIJOIDEN KANSSA

Kansallisen ja alueellisen tason toimijat saavutettiin.

Suunnitteluprosessin aikana haasteena oli yhteensovittaa kalastuksen tarpeet muiden merellisten toimintojen kanssa ja kalankasvatuksen kasvutavoitteet vesien ekologisen tilan vaatimusten kanssa.

Merialuesuunnitelman vaikutusten arviointi (kuva oikealla) osoittaa, että suunnitelmalla ei kyetä tukemaan kalastuksen elinvoimaisuutta.

Tapaustutkimus Satakunnassa: Paikallisten kalastajien osallistaminen merialuesuunnitteluun 2019-2020. Motivaatio- ja luottamustasojen mittaaminen.

Main themes	Mentions	A	B	C
Regional cooperation and synergies	Plenty of cooperation among the practitioners of the fishery, no mutual competition	12		
	Challenging to cooperate with other sea users or with local administration	11		
	Cooperation with local administration and with some entrepreneurs is functional	6		
Conflicts and threats	Coastal fisheries have to recede from the way of other sectors in spatial planning or implementation of marine operations	6	7	
	Weak general conditions to practice coastal fishery because of the contradictory policies	8		
	Severe fishing restrictions and difficulties in getting permits for coastal fishing and fish farming	6		
	The low esteem and poor image of coastal fishing and fish farming	7	4	
	Concerns about the deteriorating status of the marine environment, the living conditions of fish and the fish catches	3	7	
Interest in developing regional collaboration	No time or resources to develop cooperation with other businesses or to have a secondary business	8	3	
	Cooperation should be local and small-scale	6		
	Lasting results seldom achieved, lots of discussions but few concrete results (especially in coastal fishery) / Long-term engagement for cooperation and development is desirable (experts)	6	4	
	Need to have an outside, neutral coordinator/activator to coordinate the cooperation and joint development	4	4	

A	B	Disagree 2019	Agree 2019	C	N
MOT1	8 %			92 %	36
MOT2	17 %			83 %	36
MOT3	33 %			67 %	36
ST1	39 %			61 %	36
ST2	31 %			69 %	36
ST3	42 %			58 %	36
ST4	50 %			50 %	36
ST5	44 %			56 %	36

(a)

A	B	Disagree 2021	Agree 2021	C	N
MOT1	17 %			83 %	12
MOT2	27 %			73 %	11
MOT3	58 %			42 %	12
ST1	8 %			92 %	13
ST2	8 %			92 %	13
ST3	31 %			69 %	13
ST4	46 %			54 %	13
ST5	46 %			54 %	13
EX1	42 %			58 %	12
EX3	46 %			54 %	13

(b)

MOT3: "Koen, että olen tärkeä osa Satakunnan merialuesuunnittelua."

Suomen merialuesuunnitelma 2030:

"Merialuesuunnitelmassa tunnistetaan tasapuolisesti meriympäristön ja merellisten toimijoiden hyvinvoinnin tarpeita ottamatta kantaa niiden tärkeysjärjestykseen. Tarkasteltavilla toimialoilla on erilaisia yhteiskunnallisia ja yhteisöllisiä arvoja, joita suunnitelmalla vaalitaan."

→ On tarve aluetaloudelliseen arviointiin, joka ottaa huomioon arvoketjut ja –verkot, kuten kalatalouden kytkökset kulttuuriperintöön, matkailuun ja vapaa-ajanviettoon.

SELKÄMEREN MERELLINEN RUOANTUOTANTO - YHTEISTYÖ KÄYNNISSÄ

Lännen Kalaleader, uusi ohjelmakausi 2021 – 2027 on käynnissä

Turun yliopiston Brahea-keskus, BlueCleanDigi-hanke: Selkämeren Kalapaja 2.12.2022 [BlueCleanDigi](#)

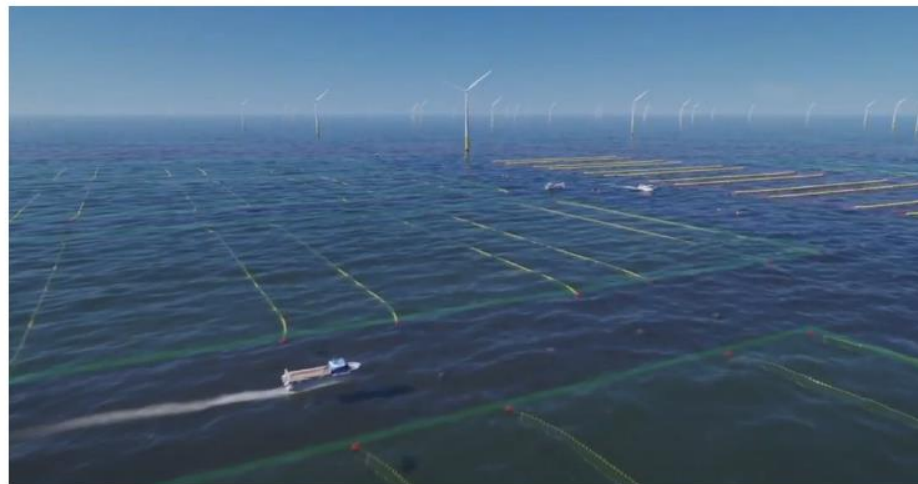
Merialuesuunnittelun työpajat ja MariPark-konseptin valmistelu (NBSR eMSP-hanke) [eMSP NBSR – eMSPproject.eu](#)

MariPark – merellinen monikäyttöalue?

business park on land

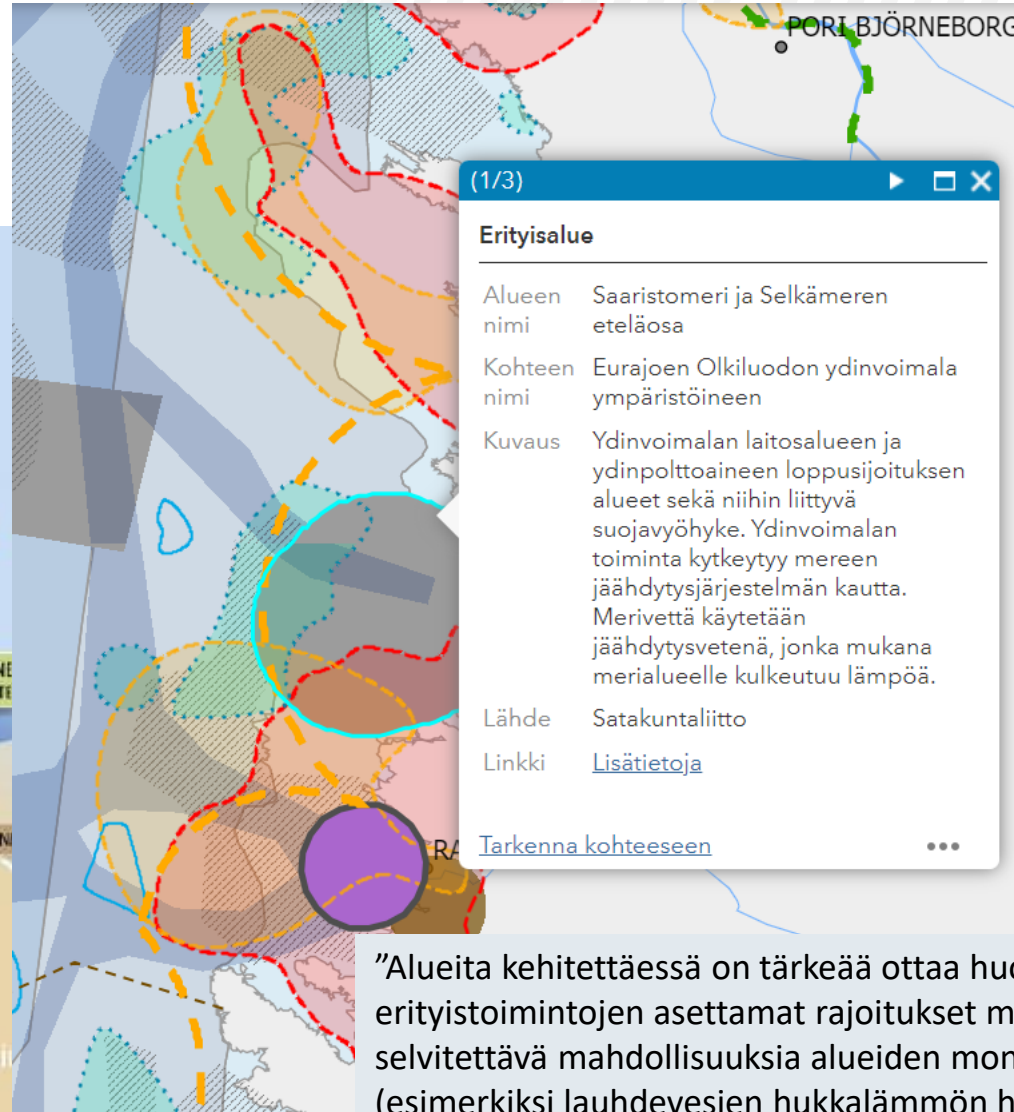

maripark, business park on sea

MariPark?

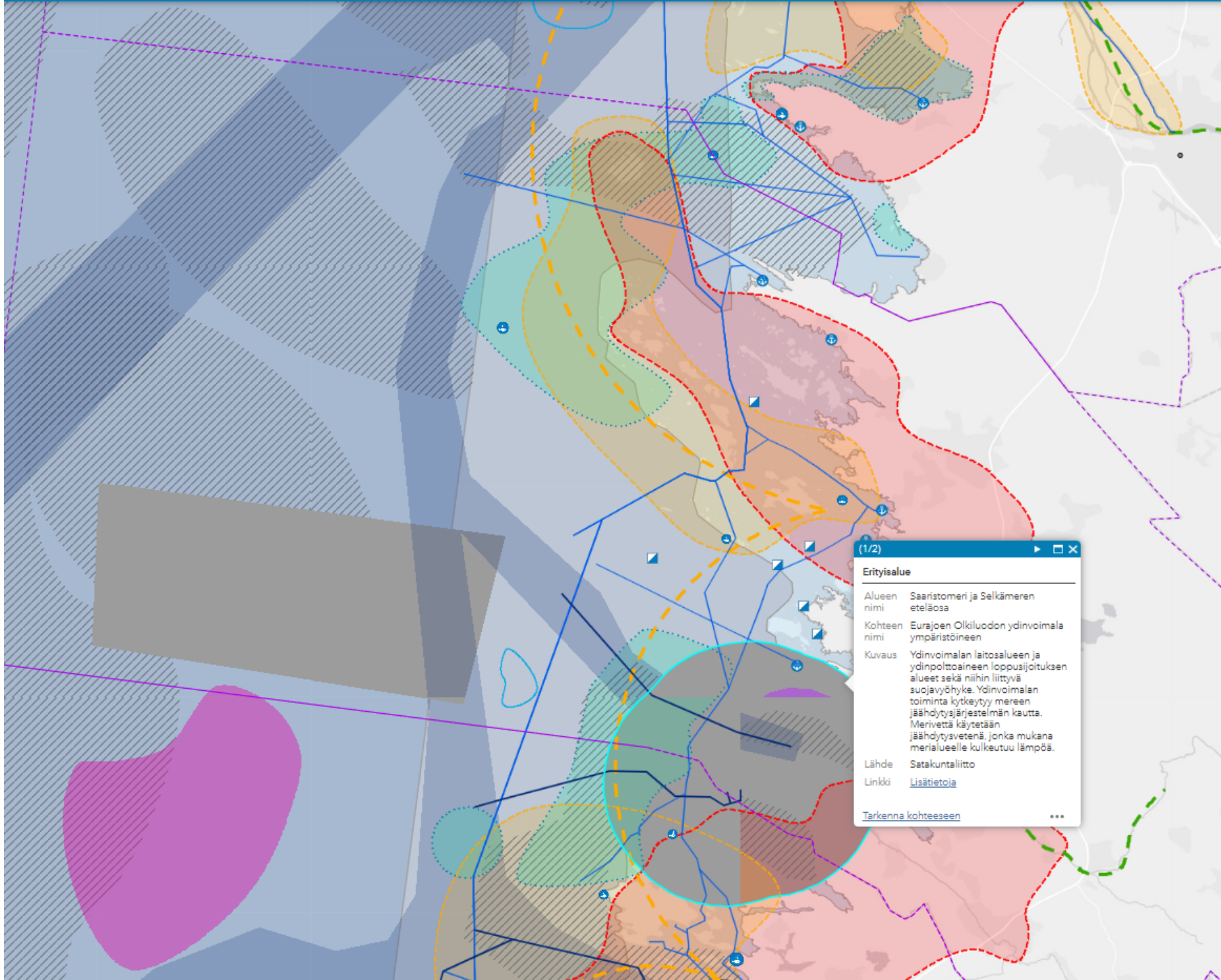

Belgiassa?

"Alueita kehitettäessä on tärkeää ottaa huomioon erityistoimintojen asettamat rajoitukset muille toiminnoille ja selvitettävä mahdollisuuksia alueiden monikäyttöön (esimerkiksi lauhdevesien hukkalämmön hyödyntäminen)."

Suomessa?

(1/2)

Erityisalue

Alueen nimi

Saaristomeri ja Selkämeren eteläosa

Kohteen nimi

Eurajoen Olkiluodon ydinvoimala ympäristöineen

Kuvaus

Ydinvoimalan laitosalueen ja ydinpolttoaineen loppusijoituksen alueet sekä niihin liittyvä suojavyöhyke. Ydinvoimalan toiminta kytkeytyy mereen jäähdytysjärjestelmän kautta. Merivettä käytetään jäähdytysvetenä, jonka mukana merialueelle kulkeutuu lämpöä.

Lähde

Satakuntaliitto

Linkki

[Lisätietoja](#)

Tarkenna kohteeseen

...

Tausta-aineistot

Karttatason

☒ Kuntarajat

☐ Korostetut merialuesuunnittelun vyöhykkeet

☒ Kauppamerenkulun 1. ja 2. luokan väylät

☒ Matalaväylät (luokkien 3-6 väylät)

☒ Kalasatamat

☒ Kalankasvatustilat

☒ Rysäpisteet

Kohteiden lukumäärä

> 47

35

25

12

1

☐ Puolustusvoimien suojalueet

☐ Puolustusvoimien rajoitusalue (R-alue)

☐ Puolustusvoimien vaara-alue (D-alue)

☐ Merituulivoimahankkeet

☐ Maakuntakaavojen tuulivoiman kohdemarkinnat

☐ Maakuntakaavojen tuulivoimaloiden alueet merellä

☐ Majakat

☐ Hylyt

☐ Muinaisjäännekohteet

☐ UNESCO:n maailmanperintökohteet

☐ Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY)

☐ Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (merelliset)

Tavoitteena on kestävän merellisen tuotannon tukeminen ja tehostaminen. MariParkien suunnittelun ajurina on tarve parantaa omavaraisuutta ja huoltovarmuutta sekä Suomessa että EU:ssa, sekä meriympäristön hyvän tilan edistäminen.

Kaksi tai useampi käyttäjää toimii samalla merialueella rinnakkain tai yhteistyössä ja hyödyntää merellisiä resursseja luonnon huomioivalla tavalla.

Merellisiä resursseja ovat meritila ja -maisema sekä merelliset luonnonvarat, merellä ja/tai rannikolla oleva infrastruktuuri, mereen liittyvät tuotteet tai palvelut, jotka ovat arvokkaita ja hyödyllisiä yhden tai useamman käyttäjän näkökulmasta

- **‘Nature inclusive design’** - Luonnon huomioivassa suunnittelussa alueen meriympäristön tila ja meriluonto pysyy samana tai paranee.
- **Public-private partnership** – Vesien omistus ja hallinnointi, kunnan rooli, paikalliset yritykset

- **Päätoiminnot**

Merellinen ruoantuotanto - kalastus ja kalankasvatus

- **Tukevat toiminnot**

Makro- ja mikrolevän kasvatus, simpukoiden kasvatus, energiantuotanto, matkailu

- **Yhteiset, kustannustehokkaat yritysekosysteemin toimintaa tukevat toiminnot, “leveämmät hartiat”**

Yhteinen huolto-, logistiikka- tai turvallisuuspalvelut, meriympäristön tilan monitorointi, keskitetty viestintä

- **Ratkaistavia kysymyksiä**

Ravinnekompensoation mahdollisuudet kalankasvatuksen luvituksessa

Makro- ja mikrolevän kasvatuksen arvoketjut, teknologisen kehityksen vaatimukset

Sosiaalinen hyväksyntä

SELKÄMERI - KESTÄVÄ MERELLINEN ENERGiantuotanto

 ENERGIANTUOTANTO; Merituulivoiman kehittämiselle potentiaaliset alueet

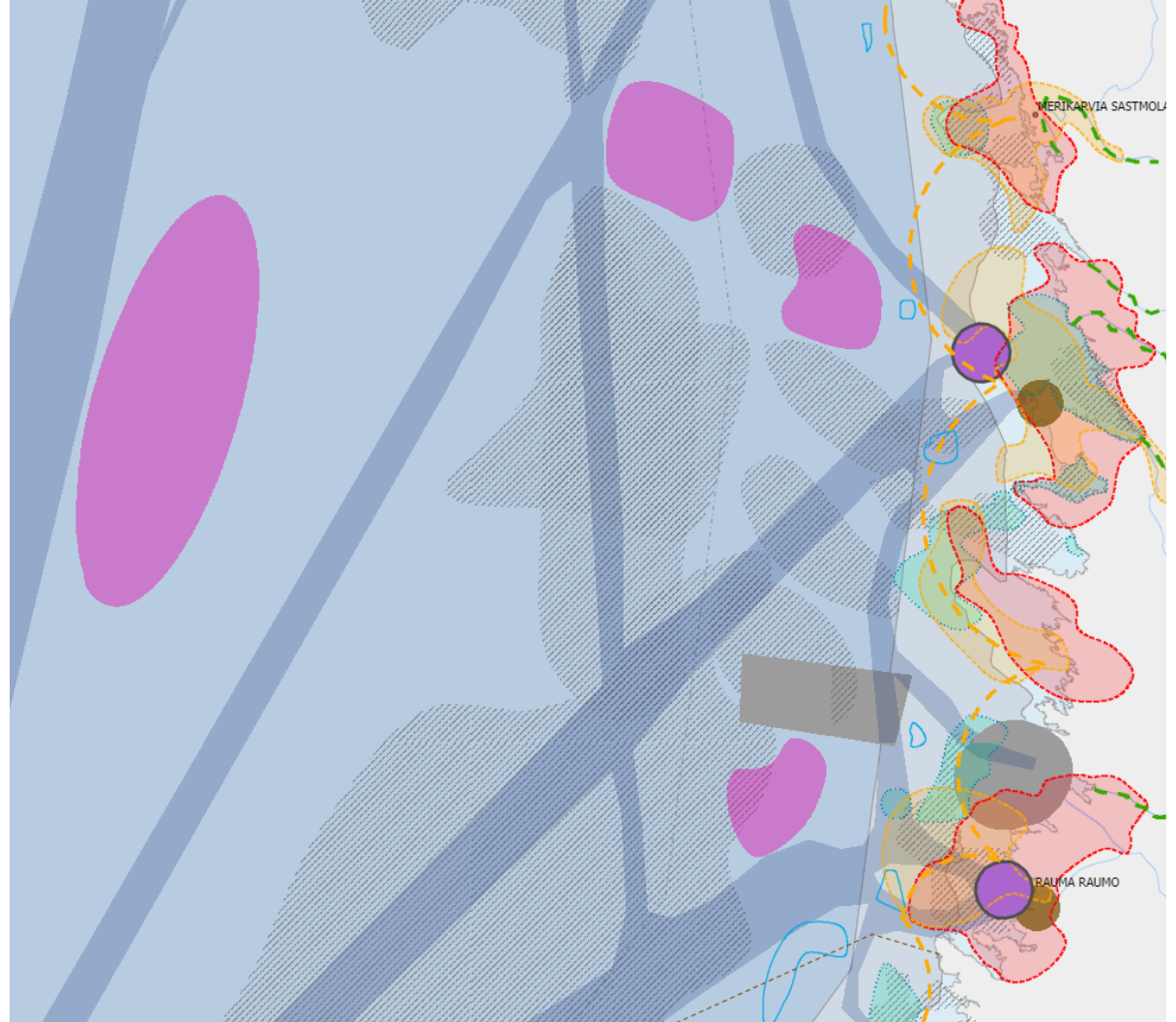
Mallinnus parhaiden alueiden tunnistamiseksi.¹ Ottaa huomioon:

- Biodiversiteetti - uhanalaiset luontotyytit, luontodirektiivin mereiset luontotyytit lintujen muuttoreitit, kalojen kutualueet, geodiversiteetti
- Kannattavuus² – tuulisuus, merenpohjan syvyys ja pintamaalaji, etäisyydet infraan, jäiden paksuus ja laajuus
- Sosiaaliset vaikutukset – näkö- ja äänihaitta, veneilyintensiteetti, elinkeinot kuten kalastus ja kalankasvatus
- Rajoitukset - puolustusvoimien suoja-alueet, väylät, suojelualueet, Ramsar-alueet, Natura 2000

Mahdollistajat – teollisuusalueet ja niiden jatkeet, vähähappiset alueet

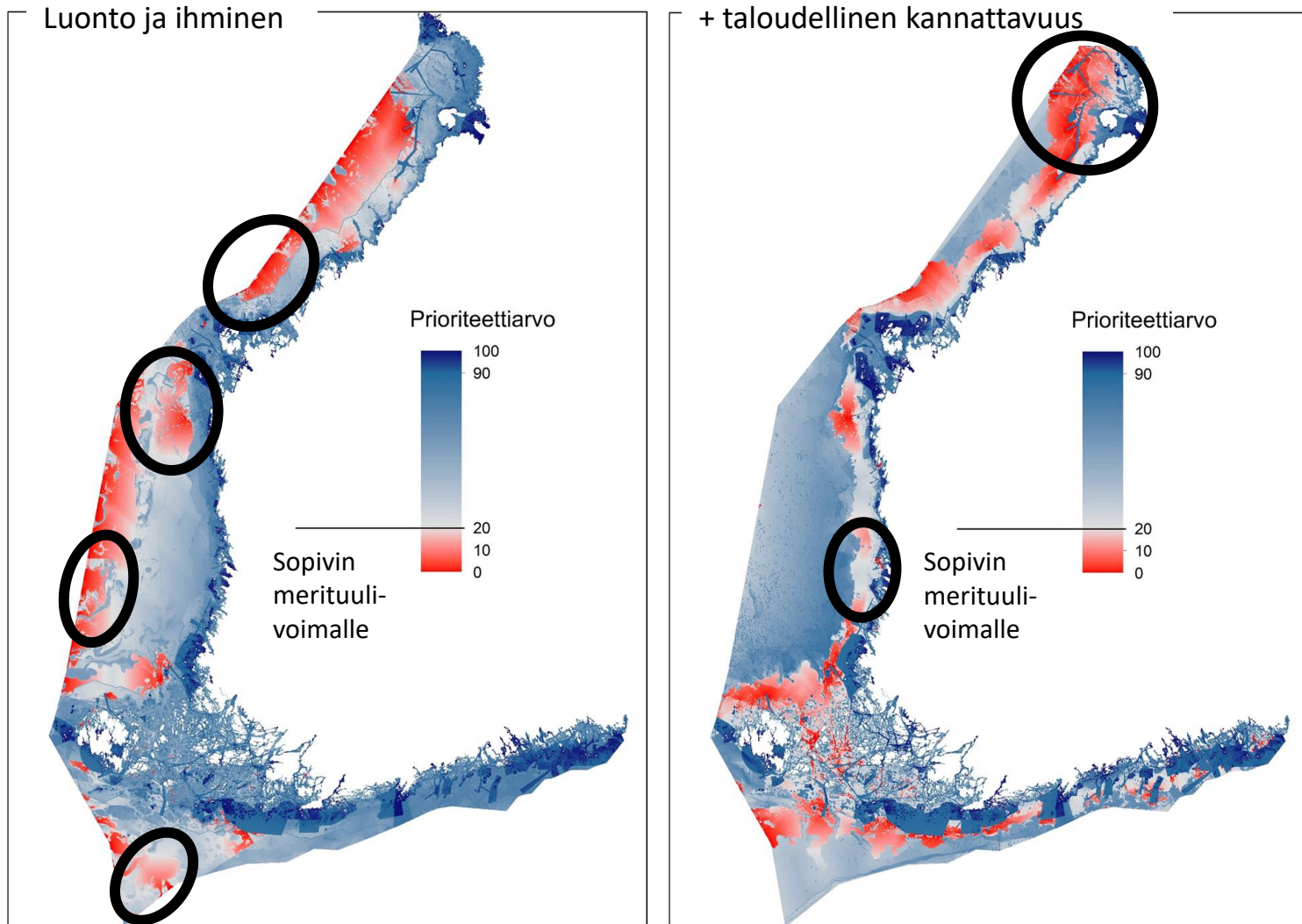
Lisäksi suunnittelussa:

- Natura-alueet mallinnuksessa poissulkevinä tekijöinä
- Vähintään 10 km etäisyys rantaviivaan
- Ei päällekkäisyyksiä merkittävien vedenalaisten luontoarvokohteiden kanssa (EMMA-alueet).

¹ SYKE ja SmartSea-hanke, Lappalainen, J. (2019). Economic Potential of Offshore Wind Energy in the Gulf of Bothnia

ZONATION ANALYYSI - ekologinen päätösanalyysiohjelma kestävän suunnittelun tueksi

Suunnitelmassa tunnistetut potentiaaliset alueet ovat 3066 km². WindEuropeen Suomelle visioima 15 GW:n lisäys vuoteen 2050 mennessä vaatii tilaa 3000 km².

- Kasvutavoite on vanhentunut.
- Talousvyöhykkeelle kohdistuu erityisen suuri investointikiinnostus.

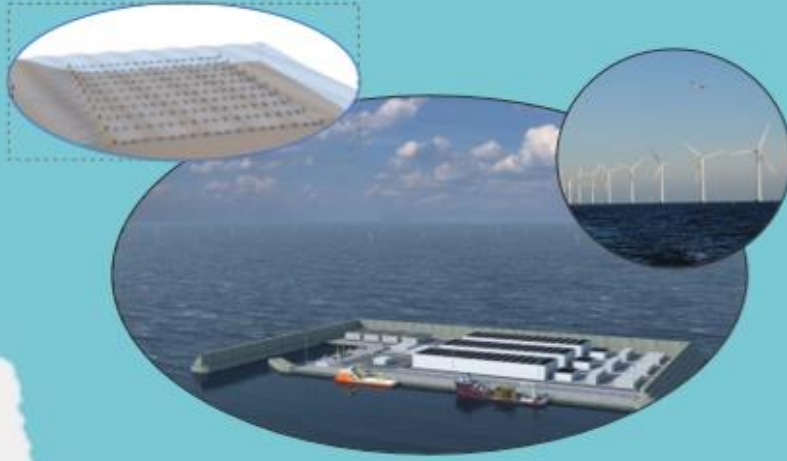
Offshore Renewable Energy Strategy (2020)

- Merellinen energiantuotanto 13 GW v. 2020 - 60 GW v. 2030 - 300 GW v. 2050
- MariParkit, Energy Islands

REPowerEU (2022):

- 45 % v. 2030 mennessä uusiutuvalla energialla
- Uusiutuvan energian kasvattaminen on "yleisen edun kannalta ensiarvoisen tärkeää", "poikkeamiset luonnonsuojelusäännöksistä ovat mahdollisia" ja uusiutuvalla energialle tulee osoittaa "go-to"-alueita

Energy Islands a +150 GW opportunity

Excellent offshore wind potential in the North Sea & opportunity for interconnection to different countries

SELKÄMERI - KESTÄVÄ MERELLINEN ENERGiantuotanto

Saaristomeren ja Selkämeren eteläosan merialuesuunnitelma 2030, hyväksytty Satakunnan maakuntavaltuustossa 11.12.2020

”Uusiutuvien energiamuotojen kokonaisratkaisut ovat olleet alueellisen kehityksen keskiössä. Uusiutuvan energian tuotantoa, käyttöä ja siihen liittyvää yrittäjyyttä on edistetty ja alueen laaja energiaosaaminen on mahdollistanut toimialan kasvun. Merituulivoimapuistojen rakentaminen on yhdistänyt energia-, offshore- ja teknologiateollisuuden osaamista uudella tavalla, joka ei ole enää sidoksissa perinteisiin toimialarajoihin.”

Satakunta-strategia, hyväksytty maakuntavaltuustossa 10.12.2021 (muodostuu Maakuntasuunnitelmasta 2050, Maakuntaohjelmasta 2022-2025 ja Satakunnan älykkään erikoistumisen strategiasta 2021 -2027)

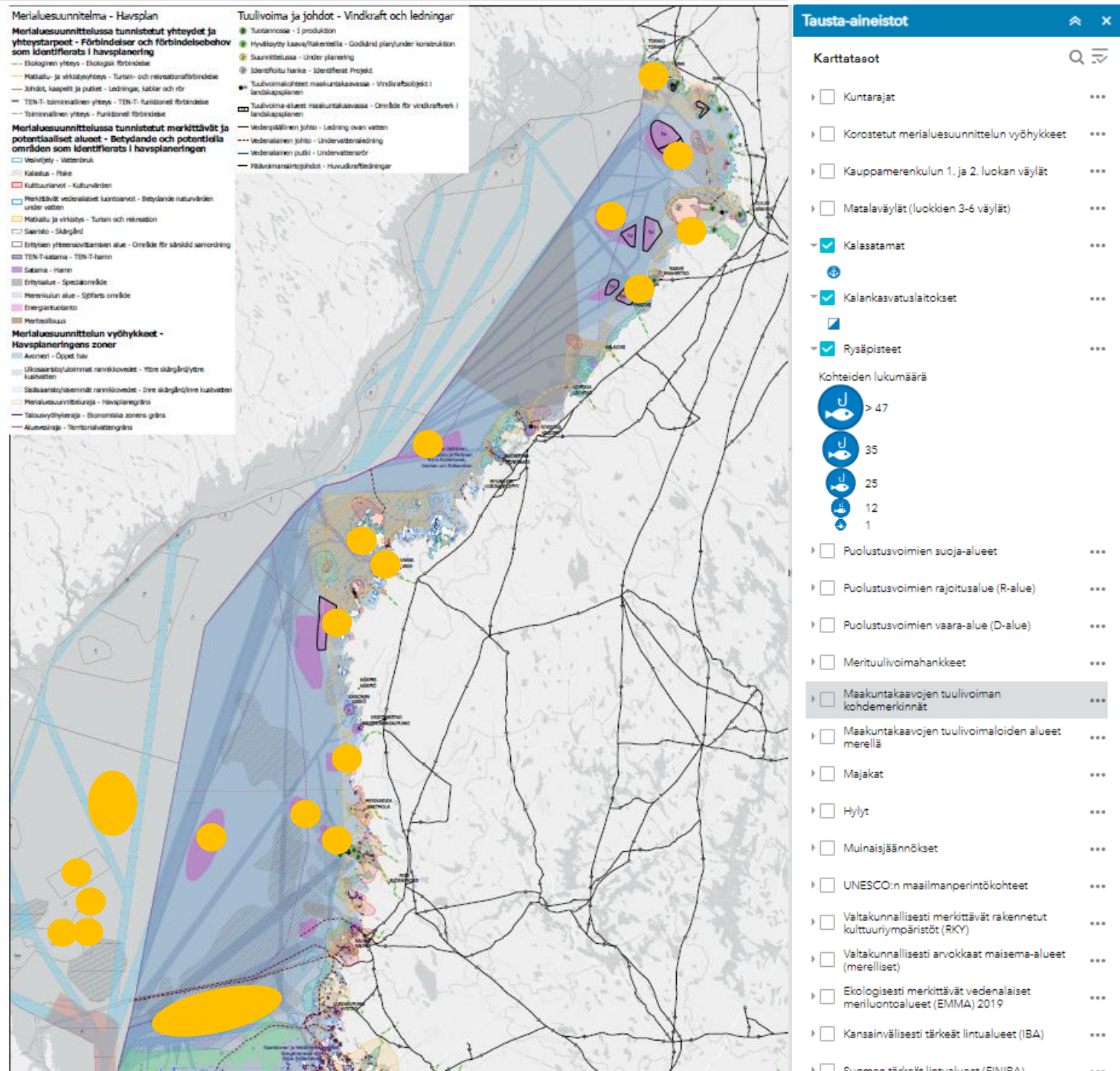
”Edistetään merialuesuunnittelun tavoitteiden toteutumista”

Satakunnan Maakuntakaava 2050 laatiminen on käynnistynyt, maakuntahallitus 20.12.2021

Satakunnan tuulivoimaselvitys 2022, valmistunut Satatuuli-hankkeessa syksyllä 2022

Merialuesuunnitelmassa Satakunnan merialueelle tunnistetuille meritulivoimalle potentiaalisille alueille tehtiin Natura-arvioinnin tarveharkinta sekä maisemavaikutusten arviointi.

MERI - KESTÄVÄN MERI-
TUOTANTOYHTIÖN YHT

KALASTUS JA KALANKASVATUS

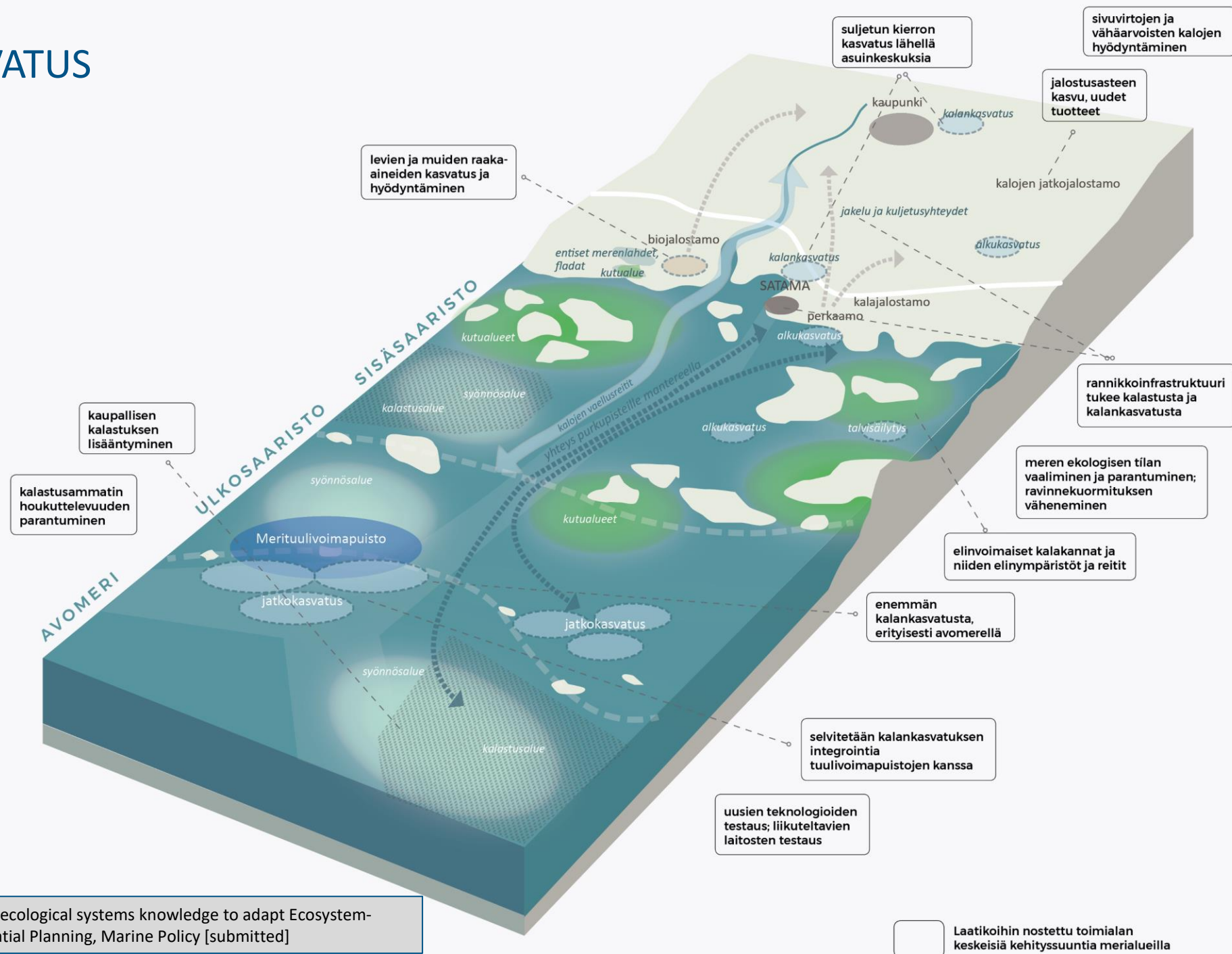
Visio 2030

Kalastus

”Kestävä kaupallinen kalastus tukee omavaraisuutta, tuottaa ilmastoystävällistä ruokaa sekä vahvistaa rannikon ja saariston elinvoimaisuutta nojaten yhteistoiminnalliseen paikalliseen päätöksentekoon.”

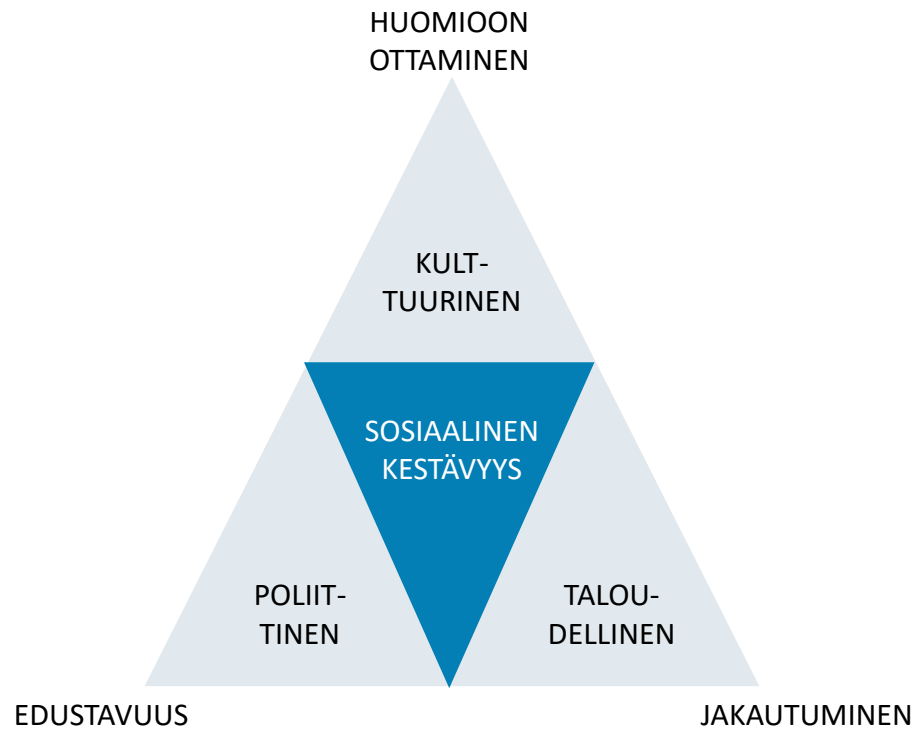
Vesiviljely

”Vesiviljely tukee omavaraisuutta, tuottaa kestävästi ja ilmastoystävällisesti lähi- ja kotimaista ruokaa ja luo elinvoimaa saaristoon ja rannikolle. Vesiviljely tukee kalastukseen liittyvää rannikkoinfrastruktuuria.”

HYVINVOIVA YHTEISÖ – HYVINVOIVA LUONTO

Sosiaalisen kestävyys ja oikeudenmukaisuuden kehikko¹

¹Saunders et al. 2020 Theorizing Social Sustainability and Justice in Marine Spatial Planning: Democracy, Diversity, and Equity, Sustainability 12, doi:10.3390/su12062560

Onnea Satavesi 20 vuotta!

www.merialuesuunnittelu.fi
www.merialuesuunnitelma.fi

mari.pohja-mykra@varsinais-suomi.fi